

KJAK

Søguliga stuttskygd bygging av leiguíbúðum undir Kongavarða

Við at kroysta nærum 100 smáar leiguíbúðir í bíligari dygd saman á einum alt ov lítlum øki ger Tórshavnar Býráð við Anniku Olsen, borgarstjóra á odda, eitt mistak av søguligum dimensiónum, sum fer at kosta Havnini dýrt í framtíðini og skapa trupulleikar, sum verða torførir at loysa.

Eigarafeløgin undir Kongavarða og eystan Kongavarða

Umboðandi 119 búeindir

Bústaðartørvurin í Havnini er stórus. Tí er at fegnast um, at bústaðarpolitikkur fær høga raðfesting frá sitandi býráð, og at loysnir verða funnar og framdar í verki.

Men góður vilji at nøkta bústaðartørvin má ikki blíva til óumhugsadar hovsa loysnir, har dygdin og langskygni má víkja fyri politiskari profilering og vinnuligum seráhugamálum. Tí fáar verkætlanir eru so sjónligar og varandi sum íbúðarbygging. Bústaðareindir og økir, sum vit byggja í dag, koma at vera karmur um lívið hjá havnarborgarum í komandi áratíggjur, og koma at mynda býin og fólkið her býr. Tí er ikki líkamikið hvørjar bústaðarkarmar Tórshavnar Kommuna gevur havnarborgarum at liva í.

Vánalig bygging skapar vánaligt umhvørvi

Óhepnu avleiðingarnar og sosialu trupulleikarnir, ið kunnu standast av vælmeinandi, men óumhugsadri bygging av leigubústøðum hava kommunur í grannalondum okkara tíbetur lært nógv av seinastu 50 árin. Tí er tað er eingin grund hjá vælmeinandi býráðspolitikarum í Havn at endurtaka sama feil sum Keypmannahavn, Oslo og Stockholm - nú 50 ár seinni og í bestu tíðum.

At byggja stórar konsentreraðar blokkar við smærri leiguíbúðum á bíligasta hátt varð hildið at vera ein góð loysn á bústaðartrupulleikunum í 1960'unum og 1970'unum. Tá valdaðu onnur hugarák, og royndirnar av hesum slagi av bygging vóru ikki tær somu sum í dag.

Hesar bústaðareindir byrjaðu skjótt at missa atráttarmegi og áhuga millum flestu fólki. Dygdin var vánalig, úti-umhvørvið var illa umhugsað, og íbúgvasamansetingin gjørdist alsamt versnandi. Støðugt fingur tey flestu av hesum økjum tunga sosiala slagsíðu og harvið byrja stóru trupulleikarnir at stinga seg upp.

Skemmandi høgir íbúðarblokkar

Ætlaða byggingin av 94 konteynaraíbúðum til leigu undir Kongavarða, í høgum samanstúvaðum blokkum, er ein vána loysn á allar mátar. Byggingin verður framd á bíligasta og mest stuttskygda hátt, og at síggja til uttan stórvegis byggilistarlig atlit.

Hetta er allarhelst fin forrætning fyri byggiharran, ser-

urnar verða ótolandi hjá øllum.

Ístaðin fyri skilagóða bygging fáa vit høgur skemmandi íbúðarblokkar, mest líkir teimum vit kenna frá leiguíbúðarblokkunum á Eirargarði, ið fáur í dag man meta sum góð føroysk bygging, og sum mest av øllum leiða tankarnar á miseydnada íbúðarbygging í Nuuk í seksti- og sjettyárunum. Hesum slag av illa umhugsad-

Her sipar Býarskipanardeildin til tey verandi 5 punkthúsini undir Kongavarða við 10 íbúðum í hvørjum húsi.

Men eftir at privatur byggiharri so at siga slapp at seta eignar treytir í útbjóðingini, blivu trý punkthús við 10 íbúðum í hvørjum húsi til triggjar samanhangandi barakk-blokkar við íalt 94 íbúðum kroystar á eitt øki ætlað 30 búeindum.

At privat peningalig áhuga-

ikki í lagi, so er ikki talan um nakra veruliga loysn. Og dygdin er langt frá í lagi í ætlaðu byggiverkætlanini undir Kongavarða. Ístaðin leggur hendan sonevnda loysnin grundina undir trupulleikar, sum komandi býráð í Tórshavnar Kommunu koma at dragast við komandi áratíggjuni.

Tá vit um 10 ár hyggja aftur á hesa barakk-líknandi bygging verður alt gloymt um bústaðartrupulleikan, sum hon loysti í 2020. Eftir fer at standa ein skemmandi varði um hvat hendi við Havnini bæði undir Kongavarða og á Karlamagnussarbreyt. Ein varði um tíðina tá stuttskygd politisk og vinnulig áhugamál gingu hond í hond, og býurin varð skemmaður fyri eftirtíðina bæði byggilistarliga og sosialt.

Borgarar í Tórshavn hava uppiborið betri bygging

Í høvuðsstøðunum kring okkum verður hetta slag av bygging ikki longur framt.

Í dag eru støð sum Mjølnerparkin í Keypmannahavn og Gellerupparkin í Aarhus meira kend fyri teir tungu trupulleikar, sum slíkar byggiverkætlanir skapa, enn fyri tann átrokandi bústaðartørv tær loystu í síni tíð.

Nýggjar leiguíbúðir verða framvegis bygdar, men nú altíð sum partur av byggiverkætlanum har hugsað er væl um íbúgvasamanseting, dygd og byggilist. Samstundis verður arbeitt av øllum alvi at loysa ovurstóru trupulleikarnar í fortíðar óumhugsadu leigubústaðarbygging.

Undir Kongavarða verður vónandi ikki nøkur Mjølnerpark ella Gelleruppark. Til tess er Havnar býur kanska ov lítil, og óumhugsada byggiverkætlanin ov avmarkað. Men tað fer at tæna sitandi býráð og borgarstjóra til lítlan sóma, at man offraði alla vitan, vit hava í dag, um skynsama bygging av leigubústøðum. Framtíðar íbúgvarnir í leiguíbúðum í Tórshavnar Kommunu hava uppiborið betur enn at búa í tætt stúvaðum íbúðarbarakkum.

Eigarafelagið Eystan Kongavarða hevur fingið arkitekt at avmynda hvussu ætlaða íbúðarbyggingin Undir Kongavarða fer at ávirka sólargang og úti-umhvørvi

liga tá hugsað verður um, at Tórshavnar Kommuna hevur selt privatu fyrirkuni handan byggiverkætlanina 10.500 m² stóra stykkið fyri einans 1,6 milliónir krónur. Hetta er neyvt tað sama, sum eitt vanligt sethúsagrundstykki í Havn kostar á privata marknaðinum í dag.

Men einasti vinnarin av hesum verður byggifyritøkan. Tórshavnar býur fær eitt skemmandi sár fyri eftirtíðina. Íbúgvarnir í teimum 94 íbúðunum fáa liviumstøður, sum ikki hóska seg í Føroyum anno 2019, og grannarnir missa eitt fríðki og sólargang, og tær longu vánaligu ferðsluumstøð-

ari íbúðarbygging var Havnin tíbetur nærum spard fyri, men so verður ikki framyvir, um ætlaða byggingin av íbúðarbarakkum ikki verður steðgað.

Býarskipanardeildin skúgvad til viks

Tá farið varð undir at bjóða økið undir Kongavarða út til bygging mælti Býarskipanardeildin hjá Tórshavnar Kommunu staðiliga til at: "Tað er umráðandi at tey 3 punkthúsini, sum verða bygd afturat, verða gjørd samsvarandi heildarætlanini fyri økið. Tað vil siga at húsini í stødd koma at svara til tey húsini sum eru har og í útsjónð fella væl inn í økið".

mál skúgva bæði Býarskipanardeildina og heildarætlanina fyri økið undir Kongavarða til viks uttan hóvasták er sera ófrættakent fyri borgararnar, sum búa í økinum og skulu liva við avleiðingunum og fyri allar Havnarborgarar, tí hvar rakar hendan óumhugsada framferð næstu ferð?

Hví gongur Tórshavnar Kommuna á leistum eftir einum privatum byggiharra og vendir deyva oyra til sína egnu byggikønu umsiting?

Stuttskygd loysn

Tað er at fegnast um at sitandi býráð tekur bústaðartrupulleikan í álvara. Men er dygdin